

ni ne tvrdi da je to učinio. Zbog toga je ispravno utvrđene pobjeđene presude da je tuženik prihvatio sporne dispozicije i da zbog toga odgovara tužitelju za štetu koja je ovome nastala time što je tuženik propustio izvršiti neke od radnja koje su u dispozicijama bile navedene, konkretno: preuzimanje i uskladištenje spornog tovarnog pribora. Tuženik je kao stručno poduzeće trebao znati da sporni tovarni pribor nije bezvrijedni otpadak, pa ga je kao uredan privrednik trebao pohraniti s v o da i nije primio u tom pogledu izričitu dispoziciju od tužitelja.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 21.IV 1967.

Vijeće: Zvone Rihtman, Frane Gložinić, dr Vigor Vrbanić

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Regresni zahtjev osigurateljev - Brodar koji je izdao čistu teretnicu dužan je teret predati na odredište u stanju u kojem ga je primio, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala izuzroka koji nije mogao izbjeći pažnjom uredna broдача - Od ove odgovornosti može se ugovornim klauzulama osloboditi samo u slučajevima predviđenim u čl.53. Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova - Okolnost da vozar nije ni špediter ni krcatelj ne utječe u smislu odlobodjenja njegove odgovornosti - Osiguratelj koji je osiguraniku nadoknadio štetu za koju je brodar odgovoran, ima pravo od broдача zahtijevati da mu nadoknadi isplaćenu osigurninu

Tužitelj je brodar, a tuženik osiguratelj koji je svome osiguraniku nadoknadio štetu koja je na teretu nastala tokom prijevoza morem.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tuženik je prema teretnici od 27.I 1966. preuzeo na prijevoz na relaciji Split-Zadar 2.400 vreća cementa i predao teret na odredištu ovlašćenom primaocu iz teretnice uz manjak od 1.000 kg cementa. Tužitelj je kao osiguratelj platio primaocu na temelju ugovora o osiguranju manjkom nastalu štetu, te se izjavom primaoca od 13.VI 1966. subrogirao u njegova prava.

Tužbom se regresno traži naknada štete od tuženika kao broдача. Tuženik se odupire zahtjevu s navodom da on nije ni krcatelj ni špediter i da je po uvjetima teretnice isključio svoju odgovornost za nastalu štetu.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev našavši da u smislu čl.53. Zakona o ugovorima o

iskorištavanju pomorskih brodova tuženik ne može uvjetima teretnice mijenjati odredbe člana 53, 54. i 56. istog zakona. Utvrdivši visinu štete sud je naložio tuženiku da ju tužitelju plati zajedno s troškovima postupka.

Protiv presude tuženik se žali navodeći u žalbi iste razloge kao i u odgovoru na tužbu, te smatrajući da je tužitelj po zakonu dužan platiti nastalu štetu bez prava da se za nju regresira. Smatra da je presuda donesena na temelju pogrešne primjene materijalnog prava (čl. 542, st. 1, t. 3. Zpp) i predlaže da ju viši sud preinači u njegovu korist.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih razloga:

Odgovornost tuženikova za nastalu štetu na teretu koji je preuzeo na prijevoz temelji se na propisu čl. 53. ZUIPB. Tuženik nije u parnici dokazao da je šteta nastala zbog uzroka za koji on ne bi po propisima zakona odgovarao i koji nije mogao izbjeći pažnjom uredna brođara. Taj propis po čl. 53. istog zakona ne može se mijenjati na štetu krcatelja ili primaoca tereta, jer se ne radi o ni jednom od četiri slučaja mogućeg isključenja odgovornosti spomenutih u tome članu. Zbog toga uvjeti teretnice protivni citiranom propisu nemaju pravnog učinka, pa ih sud nije dužan uzeti u obzir.

Tuženikovo stajalište, naime da tužitelj nema prava na regres kad se radi o naknadi na teretu nastale štete u prijevozu morem, nema oslonu u zakonu, pa brođar ne može jednostrano isključiti svoju odgovornost za teret pozivajući se na činjenicu da je o teretu zaključeno transportno osiguranje.

Isto tako ni uopćeni navod tuženikov da on nije bio krcatelj ni špediter ne može se prihvatiti kao dokaz ekskulpacije u smislu čl. 53. ZUIPB. Odlučno je što je tuženik čistom teretnicom potvrdio da je primio teret na prijevoz u dobrom stanju (čl. 53, st. 3. ZUIPB), pa je dužan da ga na odredištu preda u istom stanju u kojem ga je primio, jer ga inače tereti odgovornost po čl. 53. istog zakona.

Posebno se ističe da je tvrdnja tuženikova o postojanju sudske prakse da ne priznaje regresne zahtjeve osiguratelja za štete ove vrsti lišena svake osnove.

E.R.